

deraf faa naturligvis de private Seminarier en hel Del. Men det, der er det nye paa dette Sted, er, at Lærerne ved de private Seminarier nu ville faa en Pensionskasse ligesom Lærerne ved Højskolerne, Lærerne ved de private Almenskoler og Lærerne ved Realskolerne. De faa altsaa Tilskud til en Pensionsfond af Statskassen, saaledes at de i hvert Fald til en vis Grad kunne være betryggede med Hensyn til deres gamle Dage. Men saa er der jo naturligvis ogsaa den Forandring, at naar Statskassen altsaa til de private Seminarier udreder et meget større Tilskud aarlig, saa vil naturligvis ogsaa Staten, altsaa Statens Repræsentant, Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, have en Indrømmelse til Gengæld for de store Beløb, som hvert Aar skulle udredes til Seminarierne, og den Indrømmelse, der kræves, er, at Staten faar Tilsyn med de private Seminarier. Naar der skal ansættes en Lærer eller en Forstander for et privat Seminarium, skal vedkommende Mand godkendes af Ministeren; det gælder naturligvis ogsaa for Lærerinderne ved Seminarierne, Kvinde-seminarierne. Og man kan heller ikke afskedige en Lærer ved de private Seminarier, uden at Ministeren har givet sit Samtykke. Han vil altsaa i denne Henseende faa Haand i Hanke med Seminarierne.

I det hele og store kan jeg saaledes slutte mig til dette Forslag, og jeg føler Trang til at henvende en Tak til den højtæredede Minister for, at han er fremkommen med det. Og som jeg sagde i min første Udtalelse, at disse Forbedringer, som her ere indførte i dette Forslag, ramte netop paa de rigtige Steder, saaledes føler jeg mig overbevist om, at hvis denne Lov kommer ud i Livet omtrent i den Skikkelse, hvori Forslaget nu foreligger for os, vil det være en god Støtte for en virkelig tilforladelig Uddannelse paa alle vore Seminarier, og jeg vil derfor paa det bedste anbefale Forslaget til det høje Ting.

K. M. Klausen: Ethvert Forsøg paa at højne Folkeskolen maa begynde med Læreruddannelsen. Det nytter kun lidt at bygge kostbare Skoler, at anskaffe det bedste Materiel og at give gode Lærertilbøddinger, hvis man glemmer Læreruddannelsen. En saadan Fremgangsmaade vil være at spare paa Skillingen og lade Daleren gaa. Seminarierne bør være de vigtigste af alle Skoler, og hvad der ofres paa at udvikle Folkeskolens Lærere, det vil sprede Frugt i de videste Kredse. Paa alle Om-

raader i vort Folk og Land, baade paa de materielle og kulturelle Omraader, kan der paapeges store Fremskridt; men det er meget tvivlsomt, om man kan sige, at Læreruddannelsen i den sidste Menneskealder er bleven bedre. Det tror jeg neppe, man kan. Sammenlignet med vore Nabolande, og særlig Tyskland, som er det Land, vi i Almindelighed sammenligne os med, maa man erkende, at Læreruddannelsen her i Danmark staar tilbage. Vi have adskilligt i vort Land, som vi ere stolte af, som vi gerne forevise for fremmede, og som fremmede komme hertil for at se og studere. Fremmede komme f. Eks. hertil for at se vore Andelsforetagender, vore Højskoler og vore Arbejderorganisationer. Men jeg har aldrig nogensinde hørt, at fremmede ere komne her til Danmark for at se og studere det danske Seminarievæsen. Og det er sikkert ogsaa heldigt for os, fordi det danske Seminarievæsen helst bør leve stille og ubemærket.

Hvis vi ville se tilbage paa Seminariernes Historie, da tjener den, synes jeg, ikke til Ære for vort Folk. Den danske Bonde, som nu i en Menneskealder har haft Førstillingen i dansk Politik, har manglet et aabent Øje for den store Betydning, som Uddannelsen af Folkeskolens Lærere har, og der er ikke gjort noget nævneværdigt i den Tid, den danske Bonde har haft Førstillingen i dansk Politik, for at fremme og højne Lærernes Uddannelse. Gaar man længere tilbage, f. Eks. til Begyndelsen af det forrige Aarhundrede, da den store Skolereform forberedtes og udførtes, saa vil man lægge Mærke til, at der fra Regeringens Side vistes den største Omsorg for Uddannelsen af Lærere, at man havde et aabent Øje for, at det var nødvendigt, naar den store Skolereform fra 1814 skulde føres ud i Livet, at have et tilstrækkeligt Korps af Lærere og at have dem dygtigt uddannede, saaledes at denne Reform kunde komme til at bære de Frugter, den skulde. Men desværre var det den Gang saaledes, som det ogsaa er i vore Dage, at Reaktionen er altid parat. Naar der er Tale om Fremskridt, møde Bagstrævets Mænd op og søge at forhindre, at disse Fremskridt blive saa store, som de egentlig skulde og burde være. Saaledes gik det ogsaa i den Periode, at Reaktionen mødte frem for at slippe saa billigt som muligt udenom de Fordringer, Skoleloven af 1814 stillede, og Reaktionen havde den Gang ligesom nu et aabent Øje for, hvor de mest saarbare Punkter var. Og det var netop Se-